

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Gällivare kommun

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Mars 2018

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	3
2.3.	Metod och avgränsning	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Revisionell bedömning	7
3.3.	Rättvisande räkenskaper	8
3.3.1.	Iakttagelser	8
3.3.2.	Revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

2.3. Metod och avgränsning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen, dvs den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret. Av årsredovisningen framgår vidare i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och löptext.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar på nämndnivå om budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Driftredovisning per nämnd, tkr	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunfullmäktige	-1358	-1340	-18
Revision	-1844	-1775	-69
Valnämnd	-42	-48	6
Överförmyndarnämnd	-1150	-1240	90
Kommunstyrelse	-85449	-87442	1993
Miljö- bygg- och räddningsnämnden	-19425	-23495	4070
LKF	-95882	-95855	-27
Service- och Tekniknämnd, skattefin	-80552	-80638	86
Service- och Tekniknämnd, VA	0	0	0
Service- och Tekniknämnd, avfall	0	0	0
Barn-, utbildning och kulturnämnd	-309250	-307413	-1837
Socialnämnd	-478255	-479145	890
Summa nämnderna	-1073207	-1078391	5184

Kommunstyrelsens överskott om 1 993 tkr mot budget beror på vakanta tjänster och oförbrukade medel i sociala investeringar.

Miljö- bygg- och räddningsnämndens överskott om 4 070 tkr mot budget förklaras bland annat av fler och större bygglov än förväntat, kombinerat med snabb handläggning.

Barn- utbildning och kulturnämndens underskott om 1 837 tkr mot budget beror till stor del på ökat antal barn i verksamheten. Dessutom finns obudgeterade kostnader för förflyttningar mellan verksamhetslokaler. Kulturverksamheten har dessutom haft höga kostnader.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Då utbetald skadeståndersättning för förhyrda lokaler, till skillnad från vinsten från avyttringen av ägda verksamhetsfastigheter, inte är att betrakta som en realisationsvinst, blir årets balanskravsresultat 288 mnkr.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts måldokument för perioden 2017-2019. För planperioden finns ett mål med fem mätinstrument:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Mätinstrument	Kommentar till mätinstrument
Underhållsskulder gällande fastigheter, anläggningar, vägar, vatten och avlopp ska minska.	Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning gällande resultat-utjämningsreserven ska följas.	Har uppnåtts.
	Resultatet ska minst motsvara 1 % av skatter och bidrag.(exklusive synnerliga skäl-samhällsomvandlingen)	Har uppnåtts.

Finansieringen av investeringar ska över en rullande femårsperiod ske med egna medel. Verksamhetsmässiga och/eller ekonomiskt lönsamma investeringar kan finansieras med lånade medel. Lönsamma investeringar ska redovisas i volym och tid för när de blir lönsamma.	Har uppnåtts.
Oförändrad utdebitering av kommunalskatt under planperioden.	Har uppnåtts.
En utredning gällande totalt eftersatt underhåll samt årligt underhållsbehov tas fram.	Utredning pågår. Framtagande av underhållsplaner för fastigheter fortsätter 2018.

Av redovisningen framgår att fyra av fem mätinstrument uppnås.

Kommunstyrelsen gör en bedömning att kommunen når god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2017-2019 innehållande ett antal verksamhetsmål. Dessa mål för verksamheten beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning återfinns i perspektiven Medborgare, Samhällsomvandling, Tillväxt & utveckling, Intern effektivitet samt Medarbetare.

Vi konstaterar att samtliga mål som fullmäktige fastställt följs upp i årsredovisningen.

Av utvärderingen i årsredovisningen framgår att kommunen för målen Medborgare, Samhällsomvandling, Tillväxt & utveckling, Intern effektivitet och Medarbetare, delvis når god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen gör en sammantagen bedömning att kommunen delvis når god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet.

3.2.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 1 935 mnkr (60 mnkr). I årets resultat ingår bland annat vinst vid försäljning av verksamhetsfastigheter med 1 622 mnkr, skadeståndersättning för hyrda lokaler med 270 mnkr och markexploatering med cirka 19 mnkr.

Resultaträkning mnkr	Utfall 2017	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	2 296 070	452 606
Verksamhetens kostnader	-1 460 680	-1 435 425
Avskrivningar	-53 785	-47 955
Verksamhetens nettokostnader	781 605	-1 030 774
Skatteintäkter	1 040 115	1 016 730
Generella statsbidrag och utjämning	106 309	104 653
Finansiella intäkter	9 270	5 340
Finansiella kostnader	-1 532	-35 575
Årets resultat	1 935 767	60 374

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Balansräkningens omslutning har kraftigt ökat med den fordran kommunen har mot LKAB till följd av överlåtelsen av verksamhetsfastigheter. Det finns en utbetalningsplan mellan kommunen och LKAB. Till utbetalningarna finns kopplat ett index som vid utbetalningen kompenserar kommunen för förändringar i kostnadsläget.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2018-03-21

Hans Forsström
Uppdragsledare

Conny Erkheikki
Projektledare